

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
Ημερομηνία: Τετάρτη 17 Ιουνίου 2020
Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

ΘΕΜΑ Α:

A1. Σελ. 76 σχολικό βιβλίο

A2. Σελ. 104 σχολικό βιβλίο

A3. Α) Ο ισχυρισμός είναι ψευδής.

Β) Έστω η συνάρτηση $f(x) = x^3, x \in \mathbb{R}$. Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$, όμως $f'(0) = 0$.

A4.

α) ΛΑΘΟΣ

β) ΣΩΣΤΟ

γ) ΣΩΣΤΟ

δ) ΣΩΣΤΟ

ε) ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ Β:

B1.

$Df = (1, +\infty)$

$Dg = \mathbb{R}$

$Df \circ g = \{x \in \mathbb{R} / g(x) > 1\} = \{x \in \mathbb{R} / e^x > 1\} = \{x \in \mathbb{R} / e^x > e^0\} = \{x \in \mathbb{R} / x > 0\}$

$Df \circ g = (0, +\infty)$.

$$f \circ g(x) = f(g(x)) = f(e^x) = \frac{e^x + 2}{e^x - 1}$$

B2.

Έστω $x_1, x_2 \in D_{f \circ g}$ με

$$f \circ g(x_1) = f \circ g(x_2) \Leftrightarrow \frac{e^{x_1+2}}{e^{x_1-1}} = \frac{e^{x_2+2}}{e^{x_2-1}} \Leftrightarrow (e^{x_1+2})(e^{x_2-1}) = (e^{x_2+2})(e^{x_1-1}) \Leftrightarrow e^{x_1+x_2} - e^{x_1} + 2e^{x_2} - 2 = e^{x_1+x_2} + 2e^{x_1} - e^{x_2} - 2 \Leftrightarrow -3e^{x_1} = -3e^{x_2} \Leftrightarrow e^{x_1} = e^{x_2} \Leftrightarrow x_1 = x_2 \text{ άρα } f \circ g \text{ 1-1}$$

συνεπώς $f \circ g$ αντιστρέφεται.

Β' τρόπος:

Η $f \circ g$ είναι συνεχής στο $D_{f \circ g}$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων και παραγωγίσιμη με :

$$(f \circ g)'(x) = \frac{e^x(e^x - 1) - e^x(e^x + 2)}{(e^x - 1)^2} = \frac{-e^x - 2e^x}{(e^x - 1)^2} = \frac{-3e^x}{(e^x - 1)^2} < 0$$

Άρα η $f \circ g(x)$ είναι γνησίως φθίνουσα στο $D_{f \circ g}$.

Εφόσον η $f \circ g$ είναι συνεχής στο $D_{f \circ g}$ και γνησίως φθίνουσα στο $(0, +\infty)$ για το σύνολο τιμών έχουμε :

$$(f \circ g)((0, +\infty)) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} (f \circ g)(x), \lim_{x \rightarrow 0^+} (f \circ g)(x) \right)$$

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} (f \circ g)(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{x+2}}{e^{x-1}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^x = 1$ (Dlh $\frac{\infty}{\infty}$)
- $\lim_{x \rightarrow 0^+} (f \circ g)(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{e^{x+2}}{e^{x-1}} = l$. Έχουμε $x > 0 \Leftrightarrow e^x > 0$ Άρα $l = +\infty$.

Το σύνολο τιμών της $f \circ g$ είναι το $(1, +\infty)$.

Για την αντίστροφη:

$$\text{Λύνω } y = (f \circ g)(x) \Leftrightarrow y = \frac{e^{x+2}}{e^{x-1}} \Leftrightarrow y \cdot e^x - y = e^x + 2 \Leftrightarrow e^x(y - 1) = y + 2 \Leftrightarrow e^x = \frac{y+2}{y-1} \Leftrightarrow (f \circ g)^{-1}(x) = \ln \frac{x+2}{x-1}, x \in (1, +\infty).$$

B3. $\varphi(x)$ συνεχής στο $(1, +\infty)$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων και παραγωγίσιμη με $\varphi'(x) = \frac{1}{\frac{x+2}{x-1}}$.

$$\left(\frac{x+2}{x-1} \right)' = \frac{x-1}{x+2} \cdot \frac{x-1-(x+2)}{(x-1)^2} = -\frac{3}{(x-1)(x+2)} < 0 \text{ για } x > 1.$$

x	$-\infty$	I	$+\infty$
-3	////////////////////		-
$x-1$	////////////////////		+
$x+2$	////////////////////		+
$\varphi'(x)$	////////////////////		-
$\varphi(x)$	////////////////////		↘

Άρα $\varphi(x)$ γνησίως φθίνουσα στο $(1, +\infty)$.

B4.

- $\lim_{x \rightarrow 1^+} \ln \frac{x+2}{x-1} = l_1$

Θέτω $u = \frac{x+2}{x-1}$.

$u_0 = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x+2}{x-1} = +\infty$.

Άρα $l_1 = \lim_{u \rightarrow +\infty} \ln u = +\infty$.

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} \ln \frac{x+2}{x-1} = l_2$

Θέτω $u = \frac{x+2}{x-1}$, άρα $u_0 = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x+2}{x-1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{x} = 1$

Άρα $l_2 = \lim_{u \rightarrow 1} \ln u = 0$.

ΘΕΜΑ Γ.

Γ1. f συνεχής $\Rightarrow f$ συνεχής στο $x=0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0)$

$f(0) = \frac{1}{1-0} - \ln 1 = 1 - \ln 1$.

Οπότε $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = f(0) = 1 - \ln 1$.

$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (\eta\mu x + \lambda \sigma\upsilon\nu x) = \lambda$. Άρα, $1 - \ln 1 = \lambda \Leftrightarrow \ln 1 + \lambda - 1 = 0$.

Έστω $\varphi(x) = \ln x + x - 1, x > 0$

Η φ είναι συνεχής στο $(0, +\infty)$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων.

Επίσης φ παραγωγίσιμη με $\varphi'(x) = \frac{1}{x} + 1 > 0 \Rightarrow \varphi' \text{ στο } (0, +\infty) \Rightarrow \varphi: 1 - 1$

Η εξίσωση γίνεται $\varphi(\lambda) = \varphi(1) \Leftrightarrow \lambda = 1$ ($\varphi: 1 - 1$)

$$\text{Άρα } f(x) = \begin{cases} \frac{1}{1-x}, & x \leq 0 \\ \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x, & 0 < x < \frac{3\pi}{2} \end{cases}$$

$$\Gamma 2. f(0) = 1$$

$$\begin{aligned} \bullet \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x} &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\frac{1}{1-x} - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{\frac{1-1+x}{1-x}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x}{x(1-x)} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{1-x} = 1. \\ \bullet \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x} &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{\eta\mu x}{x} + \frac{\sigma\upsilon\nu x - 1}{x} \right) = 1 + 0 = 1. \end{aligned}$$

$$\text{Άρα } f'(0) = 1$$

Έστω ω η γωνία που σχηματίζει η C_f με το x' . $f'(0) = 1$ ή $f'(0) = \varepsilon\varphi 45^\circ$. Άρα $\omega = \frac{\pi}{4}$.

Γ3. Η f είναι συνεχής στο $(-\infty, \frac{3\pi}{2})$

- Αν $x < 0$: f παραγωγίσιμη με $f'(x) = \frac{1}{(1-x)^2} > 0$
- Αν $0 < x < \frac{3\pi}{2}$: f παραγωγίσιμη με $f'(x) = \sigma\upsilon\nu x - \eta\mu x$.

Λύνω $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \eta\mu x = \sigma\upsilon\nu x \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu \left(\frac{\pi}{2} - x \right) = \sigma\upsilon\nu x \Leftrightarrow \frac{\pi}{2} - x = 2\kappa\pi + x$ ή $\frac{\pi}{2} - x = 2\kappa\pi - x$ η οποία είναι αδύνατη.

$$\text{Άρα } \frac{\pi}{2} - x = 2\kappa\pi + x \Leftrightarrow x = -\kappa\pi + \frac{\pi}{4}, \kappa \in \mathbb{Z}.$$

Επίσης

$$0 < x < \frac{3\pi}{2} \Leftrightarrow 0 < -\kappa\pi + \frac{\pi}{4} < \frac{3\pi}{2} \Leftrightarrow 0 < -\kappa + \frac{1}{4} < \frac{3}{2} \Leftrightarrow -\frac{1}{4} < -\kappa < \frac{5}{4} \Leftrightarrow -\frac{5}{4} < \kappa < \frac{1}{4} \Leftrightarrow \kappa = -1 \text{ ή } \kappa = 0, \kappa \in \mathbb{Z}.$$

Οπότε

$$x = \frac{5\pi}{4} \text{ και } x = \frac{\pi}{4}$$

Τα κρίσιμα σημεία είναι $A \left(\frac{5\pi}{4}, f \left(\frac{5\pi}{4} \right) \right)$ και $B = \left(\frac{\pi}{4}, f \left(\frac{\pi}{4} \right) \right)$

$$\Gamma 4. \text{ Έστω } \varepsilon: y - f(a) = f'(a)(x - a) \Leftrightarrow y - \frac{1}{1-a} = \frac{1}{(1-a)^2} \cdot (x - a)$$

$$\text{Για } y = 0: -\frac{1}{1-a} = \frac{1}{(1-a)^2} (x - a) \Leftrightarrow -(1-a) = x - a \Leftrightarrow x = a - 1 + a \Leftrightarrow x = 2a + 1$$

$$B(2a - 1, 0) \text{ ή } B = (2\alpha(t) - 1, 0)$$

$$\alpha(t_0) = -1$$

$$x'_B(t) = 2\alpha'(t) = 2\left(-\frac{\alpha(t)}{3}\right) = -\frac{2\alpha(t)}{3}$$

$$x'_B(t_0) = -\frac{2\alpha(t_0)}{3} = \frac{2}{3} \text{ μον/sec.}$$

ΘΕΜΑ Δ:

Δ1.

f συνεχής στο $\mathbb{R}$ ως πράξεις συνεχών και παραγωγίσιμη με

$$f'(x) = (e^x + x^2 - ex - 1)' = e^x + 2x - e$$

$$f'(0) = 1 - e < 0$$

$$f'(1) = e + 2 - e = 2 > 0$$

Άρα $f'(0) \cdot f'(1) < 0$ και f' συνεχής στο $[0, 1]$

Οπότε με Θεώρημα Bolzano η εξίσωση $f'(x) = 0$ έχει 1 τουλάχιστον ρίζα $x_0 \in (0, 1)$

και $f''(x) = e^x + 2 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ δηλαδή f' γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$

οπότε η ρίζα x_0 της f' είναι μοναδική δηλαδή $f'(x_0) = 0$, $x_0 \in (0, 1)$

$$\text{Για } x < x_0 \Rightarrow f'(x) < f'(x_0) = 0$$

x	$-\infty$	x_0	$+\infty$
f''	+		+
f'	-	0	+
f	↘		↗

$$f'(x) < 0$$

$$\text{Για } x > x_0 \Rightarrow f'(x) > f'(x_0) = 0$$

$$f'(x) > 0$$

Άρα f' ↘ στο $(-\infty, x_0]$ και f' ↗ στο $[x_0, +\infty)$ οπότε παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο x_0

$$\text{με } f(x_0) = e^{x_0} + x_0^2 - ex_0 - 1$$

$$\text{και ισχύει } f'(x_0) = 0 \Leftrightarrow e^{x_0} + 2x_0 - e = 0 \Rightarrow e^{x_0} = e - 2x_0$$

$$\Rightarrow f(x_0) = e - 2x_0 + x_0^2 - ex_0 - 1 = x_0^2 - (e+2)x_0 + e - 1$$

$$\Rightarrow f(x_0) = x_0^2 - (e+2)x_0 + e - 1$$

Δ2.

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \left[\frac{1}{f(x) - f(x_0)} + \eta\mu \left(\frac{1}{x - x_0} \right) \right]$$

$$\text{Είναι } -1 \leq \eta\mu \frac{1}{x-x_0} \leq 1 \Rightarrow -1 + \frac{1}{f(x)-f(x_0)} \leq \frac{1}{f(x)-f(x_0)} + \eta\mu \frac{1}{x-x_0} \leq 1 + \frac{1}{f(x)-f(x_0)}$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) - f(x_0)) = f(x_0) - f(x_0) = 0 \quad (f \text{ συνεχής})$$

και $f(x) \geq f(x_0)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ γιατί η f παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο x_0

$$\Rightarrow f(x) - f(x_0) \geq 0$$

Άρα

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{f(x)-f(x_0)} = +\infty \text{ οπότε } \lim_{x \rightarrow x_0} \left(-1 + \frac{1}{f(x)-f(x_0)} \right) = +\infty$$

$$\text{Και } \lim_{x \rightarrow x_0} \left(1 + \frac{1}{f(x)-f(x_0)} \right) = +\infty$$

Οπότε με κριτήριο παρεμβολής θα είναι

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \left[\frac{1}{f(x) - f(x_0)} + \eta\mu \left(\frac{1}{x - x_0} \right) \right] = +\infty$$

Δ3.

Θεωρώ τη συνάρτηση $g(x) = f(x) + x, x \in [x_0, 1]$

- Η g είναι συνεχής στο $[x_0, 1]$ και παραγωγίσιμη με $g'(x) = f'(x) + 1 > 0$ για κάθε $x \in (x_0, 1)$ αφού $f'(x) > 0$ για κάθε $x > x_0$ (από Δ1).

Άρα g γνησίως αύξουσα στο $\Delta[x_0, 1]$

οπότε το σύνολο τιμών της g είναι

$$g(\Delta) = [g(x_0), g(1)] \text{ με } g(1) = f(1) + 1 = 1, (f(1) = 0) \text{ και } g(x_0) = f(x_0) + x_0$$

Είναι $f(1)=0$ και $f \nearrow$ στο $[x_0, 1]$

οπότε για $x_0 < x < 1 \Rightarrow f(x_0) < f(1) = 0 \Rightarrow f(x) < 0 \Rightarrow f(x_0) + x_0 < x_0$ και $x_0 < 1$ άρα $f(x_0) + x_0 < x_0 < 1$

δηλαδή $g(\Delta) = [f(x_0) + x_0, 1]$ στο οποίο ανήκει η τιμή x_0 οπότε η εξίσωση $g(x) = x_0$ έχει μοναδική ρίζα $\rho \in (x_0, 1)$, αφού $g \nearrow$ στο $[x_0, 1]$, δηλαδή $g(\rho) = x_0 \Leftrightarrow f(\rho) + \rho = x_0$.

Δ4.

Από Δ3 έχουμε $f'(\rho) = x_0 - \rho$ (1).

$f(x_0) > f(\rho)(f'(\kappa) + 1) \Leftrightarrow f(x_0) > (x_0 - \rho)(f'(\kappa) + 1), \rho \in (x_0, 1)$

$$\Leftrightarrow \frac{f(x_0)}{x_0 - \rho} < f'(\kappa) + 1 \quad (3)$$

Από το Δ3 ερώτημα έχουμε ότι $g(x) = f(x) + x$ και $g'(x) = f'(x) + 1$

Και g συνεχής στο $[x_0, \rho]$ και παραγωγίσιμη στο (x_0, ρ) άρα μέσω του ΘΜΤ υπάρχει

$$\xi \in (x_0, \rho) \text{ ώστε } g'(\xi) = \frac{g(x_0) - g(\rho)}{x_0 - \rho} = \frac{f(x_0) + x_0 - (f(\rho) + \rho)}{x_0 - \rho} = \frac{f(x_0) + x_0 - f(\rho) - \rho}{x_0 - \rho} = \frac{f(x_0) + x_0 - (x_0 - \rho) - \rho}{x_0 - \rho} = \frac{f(x_0)}{x_0 - \rho} \quad (2)$$

Είναι $g''(x) = f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (x_0, +\infty)$ (Από Δ1), άρα g' γνησίως αύξουσα στο $(x_0, +\infty)$ οπότε για

$$x_0 < \xi < \rho < \kappa < 1 \quad (g)$$

$$\Rightarrow g'(\xi) < g'(\kappa) \text{ από (2)}$$

$$\Rightarrow \frac{f(x_0)}{x_0 - \rho} < f'(\kappa) + 1 \text{ από (3)}$$

$$\Leftrightarrow f(x_0) > f(\rho)(f'(\kappa) + 1) \text{ για } \kappa \in (\rho, 1).$$

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !